

Yhteistyösopimus Kaupunkitutkimus ja metropolipolitiikka – tutkimus- ja yhteistyöohjelman toteuttamisesta vuosina 2015 – 2018

1§ Sopijaosapuolet

Helsingin yliopisto (y-tunnus: 0313471-7)
PL 33 (Yliopistonkatu 4), 00014 Helsingin yliopisto

Hanken Svenska handelshögskolan (y-tunnus: 0245907-7)
PB 479 (Arkadiagatan 22), 00101 Helsingfors

Diakonia-ammattikorkeakoulu (y-tunnus: 0115776-3)
PL 12 (Sturenkatu 2), 00511 Helsinki

Metropolia-ammattikorkeakoulu (y-tunnus: 2094551-1)
PL 4000 (Bulevardi 31), 00079 Metropolia

HAAGA-HELIA-ammattikorkeakoulu (y-tunnus: 2029188-8)
Ratapihantie 13, 00520 Helsinki

Yrkeshögskolan Arcada (y-tunnus 2553871-2)
Jan-Magnus Janssonin aukio 1, 00560 Helsinki

Humanistinen ammattikorkeakoulu HUMAK (y-tunnus 1474763-1)
Ilkantie 4, 00400 Helsinki

Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK (y-tunnus: 0996167-6)
PL 230, 13101 Hämeenlinna

Lahden ammattikorkeakoulu LAMK (y-tunnus: 2630644-6)
PL 214 (Kirkkokatu 27), 15101 Lahti

LAUREA-ammattikorkeakoulu (y-tunnus 1046216-1)
Ratatie 22, 01300 Vantaa

Helsingin kaupunki (y-tunnus: 0201256-6)
PL 1 (Pohjoisesplandi 11-13), 00099 Helsingin kaupunki

Espoon kaupunki (y-tunnus: 0101263-6)
PL 1 (Siltakatu 11), 02070 Espoon kaupunki

Vantaan kaupunki (y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa

Lahden kaupunki (Y-tunnus 0149669-3)
PL 126 (Vesijärvenkatu 11 C), 15141 Lahti

Ympäristöministeriö (y-tunnus: 0519456-1)
PL 35 (Kasarmikatu 25), 00023 Valtioneuvosto

Valtionvarainministeriö (Y-tunnus 0245439-9)
PL 28 (Snellmaninkatu 1 A), 00023 Valtioneuvosto

2§ Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Sopimus perustuu kaikkien sopijaosapuolien hyväksymään Kaupunkitutkimus- ja metropolipolitiikka tutkimus- ja yhteistyöohjelma -ehdotukseen ohjelman jatkosopimuksesta vuosille 2015 – 2018 (jäljempänä "Ohjelma"), jolla edistetään monitieteistä, kansainvälisesti korkeatasoista ja metropolialueen erityispiirteistä lähtevää kaupunkitutkimusta sekä siihen tukeutuvaa kehittämistoimintaa.

Ohjelman tarkoituksena on syventää ja laajentaa metropolialuetta koskevaa tutkimus- ja kehittämis yhteistyötä. Erityistä huomiota kiinnitetään tutkimustiedon hyödynnettävyyteen ja levittämiseen metropolialuetta kehitettäessä.

Ohjelman teema sopimuskaudella on *"Metropolialueen kestävä kasvun haasteet ja mahdollisuudet"*.

Teema jakautuu alateemoihin joita ohjausryhmä määrittelee tarpeen mukaan uudelleen ohjelman hankehakujen yhteydessä:

- o Asuinalueiden ja rakennetun ympäristön kehittäminen
- o Hyvinvointi- ja kulttuuripalveluiden kehittäminen
- o Kaupunkilaisten osallistuminen ja kansalaisaktivismi
- o Kaupunkirakenne, liikenne ja kestävät energiaratkaisut
- o Kaupunkitalous ja metropolialue elinkeinoympäristönä
- o Maahanmuutto ja monikulttuurisuus
- o Metropolialueen hallinnan uudet muodot
- o Muuttuva kaupunkiympäristö ja kaupunkiluonto
- o Palvelujen tuotanto älykkään kaupungin kontekstissa (Smart City)
- o Metropolialueen kansainvälinen vertailu Ohjelman teemojen puitteissa

Tällä sopimuksella sopijaosapuolet sopivat tutkimus- ja yhteistyöohjelman ohjausryhmän vuosittain valitsemien sekä mahdollisten uusien teemojen ja niihin liittyvien tutkimus- ja kehittämishankkeiden toiminnan hallinnasta, toteutuksesta ja rahoituksesta ajalle 1.1.2015 – 31.12.2018. Ohjelman kussakin tutkimus- ja kehittämishankkeessa noudatetaan tämän sopimuksen mukaisia ehtoja, elleivät sopijaosapuolet nimenomaisesti kirjallisesti toisin sovi.

Kyseessä on sopijaosapuolten väliseen kumppanuuteen perustuva yhteistyösopimus, jonka puitteissa toteutetaan sopijaosapuolten yhteisesti rahoittamia tutkimus- ja kehittämishankkeita.

Sopimuksella pyritään edistämään sopijaosapuolten välistä vuorovaikutusta sekä turvaamaan Ohjelman tutkimus- ja kehittämishankkeista saatujen tulosten mahdollisimman laaja hyödynnettävyys sopijaosapuolten kesken.

Sopijaosapuolet sitoutuvat yhdessä edistämään ja tukemaan metropolialueen kaupunkitutkimusyhteistyöverkoston vahvistamista sopijaosapuolien, ohjelmaan osallistuvien yliopistojen kaupunkitutkimuksen alan professorien, sopimuksen ulkopuolisten kaupunkitutkimusta sekä siihen luettavaa kehittämistoimintaa tekevien tahojen ja alan tutkijayhteisön välille.

3§ Ohjausryhmä

Ohjelmaa ohjaa ja valvoo tämän sopimuksen perusteella asetettava ohjausryhmä, johon kukin vähintään 84.000 € vuodessa Ohjelmalle maksava sopijaosapuoli tai Ohjelman rahoitukseen osallistuvien tahojen yhteenliittymä nimeää yhden edustajan ja hänen varajäsenensä. Jokaista seuraavaa täyttä 84.000 €:n vuotuista lisäpanostusta kohden samana vuonna saa yhden lisäpaikan ohjausryhmässä. Ohjelman vuosittaiset rahoitusvastuut on kirjattu liitteeseen 1.

Ohjausryhmä:

- vastaa Ohjelman toteutuksen kokonaiskoordinaatiosta, ohjauksesta, seurannasta, arvioinnista ja yhteistyön kehittämisestä
- suuntaa ohjelmakokonaisuuden toimintaa
- määrittelee toiminnan painopisteet ja tavoitteet
- järjestää tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitushakuja
- päättää toteutettavien tutkimus- ja kehittämishankkeiden sisällöistä ja rahoitusvastuista sekä hankkeiden hyväksyttävistä yleiskustannuksista ottaen huomioon, mitä niistä on 6 §:ssä sovittu
- päättää muiden sopijaosapuolien tai tahojen ottamisesta mukaan ohjausryhmätyöhön
- päättää mahdollisten uusien sopijaosapuolien hyväksymisestä ja sopijaosapuolien irtisanomisesta
- suunnittelee ja toteuttaa arviot sopimuksen toteutumisesta vuosina 2016 ja 2018, ja
- käsittelee muut Ohjelmaa koskevat tärkeät asiat.

Ohjausryhmä voi päätöksellään kuulla asiantuntijoita. Asiantuntijajäseneksi voidaan kutsua myös yhteistyökumppaneita, jotka osallistuvat Ohjelman rahoitukseen pienemmällä kuin 84.000 € vuosittaisella osuudella. Ohjausryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Päätökset ohjausryhmässä tehdään yksimielisesti. Jokaisella ohjausryhmän jäsenellä on yksi ääni. Tätä sopimusta rikkoneella ei ole äänioikeutta. Ohjausryhmä on päätösvaltainen, kun vähintään puolet ohjausryhmän jäsenistä on paikalla. Sopijaosapuolen vastuita, velvollisuuksia tai oikeuksia muuttaviin päätöksiin on saatava tämän sopijaosapuolen kirjallinen suostumus.

4§ Toteutusvastuut

Kaikkien sopijaosapuolten tehtävät:

- hyvien yhteistyöedellytysten ylläpitäminen ja yhteistyön edistäminen
- sopijaosapuolen organisaatioon sijoitettujen hankkeiden henkilöstön työnantajana toimiminen
- muiden tämän sopimuksen mukaisen toiminnan toteutuksessa tarvittavien yhteyshenkilöiden nimeäminen

Ohjelmaan osallistuvien korkeakoulujen tehtävät ja vastuut:

- Vastaavat tutkimus- ja kehittämishankkeiden toteuttamisesta sovitun aikataulun mukaisesti
- Vastaavat tutkimus- ja kehittämishankkeiden taloushallinnosta
- Vastaavat tutkimus- ja kehittämishankkeiden toteutukseen ja rahoitukseen osallistuvien toimijoiden yhteistyön koordinoinnista sekä korkeakoulujen keskinäisestä yhteydenpidosta ja yhteistyöstä
- Edistävät tutkimustiedon levittämistä ja käyttöön saamista yhteistyössä ohjausryhmän, muiden sopijaosapuolten sekä tutkijoiden kanssa
- Osallistuvat mahdollisen ulkoisen rahoituksen hankkimiseen konsortiossa

Kaupunkien tehtävät:

- Edistävät tutkimustiedon levittämistä ja käyttöön saamista yhteistyössä ohjausryhmän, muiden sopijaosapuolten sekä tutkijoiden kanssa
- Nostavat esiin uusia mahdollisia tutkimus- ja kehittämishankkeiden teemoja
- Osallistuvat mahdollisen ulkoisen rahoituksen hankkimiseen konsortiossa

Valtionhallinnon tehtävät:

- Edistävät tutkimustiedon levittämistä ja käyttöön saamista yhteistyössä ohjausryhmän, muiden sopijaosapuolten sekä tutkijoiden kanssa
- Nostavat esiin uusia mahdollisia tutkimus- ja kehittämishankkeiden teemoja
- Osallistuvat mahdollisen ulkoisen rahoituksen hankkimiseen konsortiossa

Helsingin yliopiston eritystehtävät:

- Ohjelman koordinaatiotehtävät (määritelty liitteessä 1.)
- Ohjelman talouden hallinto, sopimusosapuolten vuosittaisten rahoitusosuuksien laskuttaminen ja ohjausryhmän kullekin hankkeelle myöntämän rahoituksen maksu korkeakouluille ohjausryhmän päätösten mukaisesti
- Toimintakokonaisuuden raportointi

5§ Oikeudet Tausta-aineistoihin ja Tulosaineistoihin

Tausta-aineistolla tarkoitetaan tässä sopimuksessa sellaista aineita, laitteita, menetelmiä, tietoja, keksintöjä, tietokantoja, tietokoneohjelmia, valokuvia, kirjallisia ja taiteellisia teoksia ja niihin liittyviä immateriaalioikeuksia, jotka sopijaosapuoli omistaa tai johon sopijaosapuolella on käyttöoikeus ja jotka on kehitetty Ohjelman tutkimus- ja kehittämishankkeiden ulkopuolella.

Tulosaineistolla tarkoitetaan tässä sopimuksessa kaikkea sitä tietoa ja niitä tuloksia mukaan lukien mm. raportit, keksinnöt ja tietokoneohjelmat (mukaan lukien lähdekoodit) aineet, laitteet, menetelmät, tiedot, tietokannat, valokuvat, kirjalliset ja taiteelliset teokset sekä niihin liittyvät immateriaalioikeudet, jotka sopijaosapuoli tai sen lukuun työskentelevä kolmas osapuoli on saanut aikaan Ohjelman tutkimus- ja kehittämishankkeissa.

Sopijaosapuolet ovat velvollisia myöntämään toiselle sopijaosapuolelle käyttöoikeuden kaikkeen sellaiseen Tausta-aineistoon, jota toinen sopijaosapuoli tarvitsee sopimuksen mukaisten tehtäviensä suorittamiseen. Toisten sopijaosapuolten käyttöön ei kuitenkaan anneta Tausta-aineistoa, jonka käyttöoikeuden luovuttamiseen sopijaosapuolella ei ole oikeutta. Käyttöoikeus Tausta-aineistoon myönnetään tämän sopimuksen voimassaoloajaksi ja ainoastaan sopimuksen mukaisten tehtävien suorittamiseen. Tausta-aineiston omistus- ja immateriaalioikeudet säilyvät aina luovuttavalla sopijaosapuolella.

Sopimuksen päättyessä toiselta sopijaosapuolelta käyttöön saatu Tausta-aineisto tulee palauttaa sen luovuttaneelle sopijaosapuolelle tämän kirjallisesta pyynnöstä ja hävittää mahdolliset kopiot.

Tulosaineiston immateriaalioikeudet omistaa sen luonut sopijaosapuoli. Ohjelmaan osallistuville sopijaosapuolille myönnetään kuitenkin pysyvä käyttöoikeus Tulosaineistoon, sisältäen aineiston edelleenluovutus- ja muokkausoikeuden, lukuun ottamatta keksintöjä ja tietokoneohjelmia, joiden osalta käyttöoikeudesta sovitaan kirjallisesti erikseen kyseisen Tulosaineiston omistajan kanssa. Lisäksi tutkimustulokset avataan julkiseen tietoverkkoon avoimena datana soveltuvilta osiltaan.

6§ Rahoitus

Sopimuskauden 1.1.2015 - 31.12.2018 vuosittaiset kokonaisrahoitusosuudet on määritelty sopimuksen liitteessä (Liite 1.). Ohjausryhmä toteuttaa vuosittaisen resurssien allokoinnin tutkimus- ja kehittämishankkeille ja Ohjelman koordinoitiin tässä sopimuksessa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Rahoituksen osalta sopimus toimii puitesopimuksena, jonka sisällä kukin sopijaosapuoli varaa oikeuden päättää vuosittaisesta rahoituksesta.

Kukin sopijaosapuoli rahoittaa vuosittain ohjausryhmän valitsemien tutkimus- ja kehittämishankkeiden toteutuksesta aiheutuvat kustannuksensa Ohjelman vuosittain rahoitettavien hankkeiden mukaisesti kuitenkin siten, että hankkeen yleiskustannuksina rahoitetaan vain ohjausryhmän hyväksymät kohtuulliset yleiskustannukset, enintään 10% hankkeen kokonaiskustannuksista. Kaupunkien sekä Ohjelmaan osallistuvien ministeriöiden ja muiden tahojen rahoitusosuudet kohdennetaan hankkeille tarkemmin ohjausryhmässä sovitulla tavalla, siten että kaikkia tahoja kuullaan kohdennusta tehtäessä.

Helsingin yliopisto veloittaa vuosittain toukokuun loppuun mennessä kortalaskutuksena sopijaosapuolten rahoitusosuudet (Liite 1.).

Sopijaosapuolet voivat Ohjelman puitteissa hakea ulkopuolista rahoitusta hankkeisiin. Näiden hankkeiden osalta rahoitusosuuksista ja toteuttamistavoista sovitaan erikseen hankesopimuksissa.

Kaikessa rahoituksen käytössä on periaatteena, että suositetaan yhteishankkeita ja hankkeilla on aina oltava kytkös kaupunkeihin. On suositeltavaa, että hankkeissa on useita toteuttajatahoja.

7§ Voimassaolo

Sopimus tulee voimaan, kun sopijaosapuolet ovat allekirjoituksellaan sen vahvistaneet.

Sopimus on voimassa 31.12.2018 asti.

Mikäli sopijaosapuoli rikkoo olennaisesti tai toistuvasti tämän sopimuksen ehtoja tai ei täytä tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan, eikä rikkomusta korjata kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa kirjallisesta huomautuksesta, ohjausryhmällä on oikeus irtisanoa rikkoneen osapuolen sopimus päättymään välittömästi tai asettamansa, enintään kuuden (6) kuukauden määräajan kuluttua ilmoittamalla siitä kirjallisesti sopimusta rikkoneelle sopijapuolelle. Ennen irtisanomista osapuolta voidaan kuulla myös suullisesti ohjausryhmässä.

Hankkeesta irtisanotun osapuolen maksuja tai osapuolen muita kustannuksia ei palauteta. Irtisanottava osapuoli vastaa rahoitusosuutensa suorittamisesta irtisanomisvuodelta.

Irtisanottavan sopimusosapuolen edustajalla ei ole puhevaltaa asian suhteen ohjausryhmässä.

Sopimuksen irtisanomisesta on ilmoitettava osapuolelle kirjallisesti ja irtisanomisilmoituksessa on ilmoitettava irtisanomisen perusteet.

8§ Sopijaosapuolten vastuut

Sopijaosapuoli vastaa toisille sopijaosapuolille tai kolmansille osapuolille aiheuttamastaan vahingosta. Sopijaosapuolet eivät kuitenkaan ole vastuussa toisilleen ohjelman puitteissa aiheuttamastaan epäsuorasta tai välillisestä vahingosta. Kunkin sopijaosapuolen kumulatiivisen vastuun ylärajana tämän sopimuksen alla on kaikissa tapauksissa 10 000 euroa. Tämän kohdan mukaisia vastuunrajoituksia ei sovelleta, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella.

9§ Sopimukseen liittyminen tai sopimuksesta eroaminen

Pääsyä tämän sopimuksen sopijaosapuoleksi voi pyytää lähettämällä ohjausryhmälle osoitetun tätä koskevan kirjallisen hakemuksen Helsingin yliopistoon. Jos ohjausryhmä hyväksyy hakemuksen, uusi sopijaosapuoli voi liittyä sopimukseen allekirjoittamalla sen. Sopijaosapuoli voi perustellusta syystä pyytää eroamista tästä sopimuksesta lähettämällä ohjausryhmälle osoitetun kirjallisen eropyynnön Helsingin yliopistoon. Jos ohjausryhmä hyväksyy eropyynnön, eroavan osapuolen maksuja tai muita kustannuksia ei palauteta. Eroava osapuoli vastaa rahoitusosuutensa suorittamisesta kyseiseltä vuodelta.

10§ Sopimuksen muuttaminen

Muutokset tähän sopimukseen tehdään kirjallisesti ja ne tulevat voimaan, kun sopijaosapuolet ovat ne allekirjoituksellaan vahvistaneet.

11§ Erimielisyyksien ratkaiseminen ja sovellettava laki

Sopimusta koskevista erimielisyyksistä neuvotellaan ensisijaisesti sopijaosapuolten kesken. Ellei neuvotteluissa päästä sopimukseen, sopijaosapuolet voivat saattaa asian Helsingin käräjäoikeuden ratkaistavaksi lukuun ottamatta sellaisia teollis- ja tekijänoikeudellisia asioita, jotka on säädetty kuuluvaksi markkinaoikeuden toimivaltaan. Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

12§ Liite

Liite 1:

Sopijaosapuolien vuosittaiset rahoitusvastuut sopimuskaudella 1.1.2015 – 31.12.2018

Mikäli sopimuksen ja sen liitteen välillä on eroavaisuuksia, noudatetaan tätä sopimusta ja tämän jälkeen sopimuksen liitettä.

13§ Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on kirjoitettu 16 samansisältöistä kappaletta, yksi kullekin sopijaosapuolelle. Jokaisen sopijapuolen allekirjoitus on tämän sopimuksen erillisellä sivulla alkaen seuraavalta sivulta.

Helsingin yliopisto

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Jukka Kola, rehtori

Hanken Svenska handelshögskolan

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Eva Liljeblom, rehtori

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Jorma Niemelä, rehtori

Metropolia-ammattikorkeakoulu

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Riitta Konkola, Toimitusjohtaja-rehtori

HAAGA-HELIA-ammattikorkeakoulu

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Ritva Laakso-Manninen, rehtori

Yrkeshögskolan Arcada

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Henrik Wolff, rehtori

Humanistinen ammattikorkeakoulu HUMAK

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Tapio Huttula, toimitusjohtaja

Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Pertti Puusaari, rehtori

Lahden ammattikorkeakoulu LAMK

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Outi Kallioinen, rehtori

LAUREA-ammattikorkeakoulu

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Jouni Koski, rehtori

Helsingin kaupunki

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Jussi Pajunen, kaupunginjohtaja

Espoon kaupunki

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Jukka Mäkelä, kaupunginjohtaja

Vantaan kaupunki

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Kari Nenonen, kaupunginjohtaja

Lahden kaupunki

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Jyrki Myllyvirta, kaupunginjohtaja

Ympäristöministeriö

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Jyrki Hurmeranta, hallitusneuvos

Olli Maijala, neuvotteleva virkamies

Valtionvarainministeriö

Aika ja paikka

_____, _____.2014

Päivi Laajala, osastopäällikkö, ylijohtaja

Anne-Marie Välikangas, neuvotteleva virkamies